

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу Греня Тараса Ярославовича на тему **“Удосконалення управлінських механізмів реалізації політики соціального захисту на регіональному рівні”**, подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 – публічне управління та адміністрування

Актуальність теми дисертаційної роботи

Функціонування ефективної системи соціального захисту населення в Україні визнається одним із пріоритетних напрямів розвитку соціальної політики держави, передбачаючи якісну трансформацію системи управління соціальним обслуговуванням населення відповідно до потреб населення і нових соціально-економічних викликів. В умовах децентралізації розподіл функцій та повноважень між центральними та місцевими органами влади часто супроводжується неузгодженістю та дублюванням, що значним чином відображається на результативності політики соціального захисту на регіональному рівні. Особливо це стало відчутним у час ведення активних бойових дій на територіях України, тому існування потреби повноцінного соціального захисту вразливих верств населення на регіональному рівні через удосконалення управлінських механізмів реалізації політики соціального захисту актуалізує напрям даного дослідження.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх вірогідність

Висновки і рекомендації, наукові положення, сформульовані в дисертації, є достатньо обґрунтованими, ступінь яких підтверджуються всебічним аналізом значного переліку літературних джерел з досліджуваної теми, нормативно-правових актів. Дисертант використав достатню кількість сучасних загальнонаукових та спеціальних принципів, підходів, теорій, методів.

Розгляд та вирішення поставлених завдань дозволили дисертанту досягнути встановленої мети дослідження. Достовірність наукових положень підтверджується публікаціями здобувача. Загалом представлені результати дослідження є обґрунтованими, достовірними та відповідають завданням, дисертант кваліфіковано підсумував проведену роботу, яка відповідає встановленим вимогам.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дослідження проведено в межах науково-дослідних робіт Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України за темами: “Державне стимулювання розвитку об'єднаних територіальних громад і підвищення рівня їх спроможності” (ДР №0119U100783; ДО № номер 0222U001134); “Об'єднані територіальні громади: концепція відповідальності та спроможності” (ДР № 0119U100911; ДО № 0221U103957) в межах комплексного наукового проекту

Національної академії державного управління при Президентові України “Державне управління та місцеве самоврядування”, у якій автор як виконавець досліджував удосконалення управлінських механізмів реалізації політики соціального захисту на регіональному рівні.

Дослідження завершувалося у НУ “Львівській політехніці” і результати дисертаційної роботи використані при виконанні науково-дослідної роботи кафедри за темою “Наукові засади забезпечення сталого розвитку територіальних громад і територій в умовах національних викликів та повоєнного відновлення України” (ДР № 0124U000016). Зокрема, Гренем Т.Я. запропоновано комплексну систему удосконалення механізмів реалізації політики соціального захисту на регіональному рівні.

Наукова новизна, представлена у дисертації, її основні наукові положення, висновки та рекомендації

Сукупний аналіз основних теоретичних положень дисертаційної роботи Греня Т.Я. зумовив результати, які мають наукову новизну.

Зокрема:

вперше:

запропоновано комплексну систему удосконалення механізмів реалізації політики соціального захисту на регіональному рівні, яка передбачає: удосконалення нормативно-правового механізму, а саме, виробити єдині стандарти забезпечення якості та доступності послуг соціального спрямування, дотримання яких обов’язкове для місцевих органів виконавчої влади; упровадження національних стандартів виховання, освіти, медичного та соціального захисту дітей та поетапне узгодження цих стандартів із відповідними стандартами країн ЄС; удосконалення організаційного механізму, що передбачає оптимізацію діяльності соціальних і державних інституцій та забезпечення структурно-функціональної обумовленості їх роботи; удосконалення фінансово-економічного механізму через оптимізацію бюджетних видатків на соціальні цілі;

удосконалено:

– змістовно-понятійний апарат науки публічного управління через уточнення понять “соціальний захист населення”, “регіональна політика соціального захисту”, “механізм реалізації політики соціального захисту як об’єкта публічного управління”

– класифікацію механізмів соціального захисту (інституційний, правовий, фінансово-економічний), зокрема її доповнено інформаційно-організаційним та сервісно-орієнтованим. Ця пропозиція враховує важливість ефективної організації інформаційних процесів та надання якісних соціальних послуг в напрямі перетворення на зручні онлайн сервіси.

набули подальшого розвитку:

– напрями забезпечення соціального захисту у контексті державної стратегії подолання бідності, що дозволить забезпечити на достатньому рівні сучасні потреби та виклики у сфері соціального захисту, насамперед, які

пов'язані із руйнівними наслідками війни та потребами прискореної євроінтеграції.

– заходи інформаційного забезпечення соціального захисту. Цей підхід відображає сучасні тенденції та виклики у сфері соціального захисту, враховуючи нові можливості інформаційного суспільства, оскільки вони спрямовані на покращення доступності та ефективності соціальних послуг і заходів соціального захисту.

Особистий внесок здобувача

Теоретичні положення та розробки в межах дослідження, зокрема ті, які характеризують його наукову новизну та практичне значення результатів, отримані автором особисто.

Теоретичне та практичне значення результатів дослідження

Наукове значення результатів дисертаційного дослідження полягає в узагальненні теоретичних положень попередніх досліджень та практичних рекомендаціях стосовно удосконалення управлінських механізмів реалізації політики соціального захисту на регіональному рівні.

Щодо практичних рекомендацій, напрацювання дисертації можуть бути використані в різних сферах діяльності, зокрема, у програмах та проєктах державних органів, науково-дослідних установах, освітніх закладах і центрах підвищення кваліфікації у сфері публічного управління, стати основою для оптимізації інструментарію публічного управління в сфері соціального захисту на регіональному рівні.

Повнота викладу результатів дослідження в публікаціях

Основні результати дисертаційного дослідження викладено у восьми наукових працях, опублікованих у чотирьох наукових фахових виданнях України, та чотирьох тезах наукових повідомлень на науково-практичних конференціях.

У процесі оприлюднення наукових результатів було дотримано вимоги пунктів 9, 11 та 12 Тимчасового порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ № 167 від 06.03.2019 р. (зі змінами), а також наказу МОН України № 1220 від 23.09.2019 р. “Про опублікування результатів дисертації на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук” (зі змінами).

Відповідність дисертації встановленим вимогам

Дисертація на тему “Удосконалення управлінських механізмів реалізації політики соціального захисту на регіональному рівні” не містить порушень академічної доброчесності. Структура дисертації складається з анотації українською та англійською мовами, вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, додатків. Оформлення дослідження відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. “Про затвердження вимог до оформлення дисертації”.

Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності

У дисертаційній роботі не виявлено ознак академічного плагіату, що підтверджує особистий внесок дисертанта.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації, її окремих положень та оформлення

Дисертаційне дослідження “Удосконалення управлінських механізмів реалізації політики соціального захисту на регіональному рівні”, як і будь-яка творча наукова робота має низку дискусійних положень, які потребують більш детального опрацювання, та містить окремі зауваження, що загалом, однак, не впливають на результативність, завершеність і загальну високу оцінку виконаної роботи:

1. В підрозділі 1.2. дисертантом здійснене ґрунтовне дослідження зарубіжного досвіду функціонування механізмів реалізації політики соціального захисту, зокрема проаналізований досвід США, Великобританії, Франції, Німеччини та країн Східної Європи. На підставі здійсненого аналізу дисертант робить висновки щодо можливості імплементації позитивного прикладу організації соціального захисту. Проте, варто було б чіткіше окреслити напрями впровадження зарубіжного досвіду у вітчизняну практику крізь призму шляхів повоєнного відновлення України.

2. Щодо наведеного переліку осіб, які потребують соціального захисту в умовах загроз і небезпек варто було б подати інформацію більш структуровано, розділивши на ті, які були і які додано, для кращої візуалізації наукового доробку.

3. У підрозділі 2.1 проаналізовано нормативно-правову базу, але відсутнє визначення нормативно-правового механізму, що є бажаним у такого виду дослідженнях.

4. У підрозділі 3.1 (с. 156) згадано про Центр надання соціальних послуг, але у дисертації не висвітлено його функції та завдання. Такі установи здійснюють соціальне обслуговування та надають соціальні послуги громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги за місцем проживання, що безпосередньо пов'язано з темою дослідження.

5. У підрозділі 3.3 недоцільно давати визначення понять (наприклад, супервізія) та описувати його значення, це завдання першого розділу.

6. У роботі недостатньо уваги приділено впливу війни на систему соціального захисту, є лише окремі згадування у тексті.

Проте окреслені зауваження щодо деяких положень дисертаційної роботи не знижують її позитивну оцінку, наукову та практичну цінність, адже можуть бути враховані в подальшій науковій роботі здобувача.

Загальний висновок щодо відповідності дисертації встановленим вимогам МОН України

На підставі проведеного аналізу змісту дисертації Греня Тараса Ярославовича на тему “Удосконалення управлінських механізмів реалізації

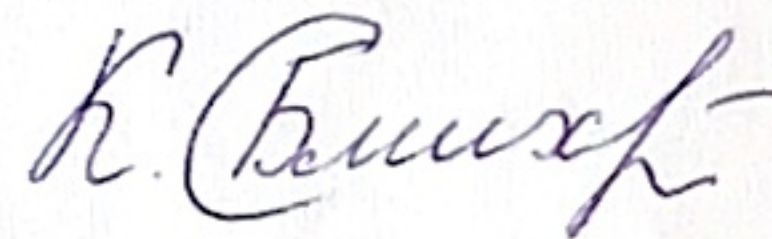
політики соціального захисту на регіональному рівні” можна зробити висновок, що робота є самостійним, завершеним науковим дослідженням складної і водночас актуальної проблеми та відповідає вимогам до написання та оформлення робіт такого рівня.

Дисертаційна робота виконана на високому теоретичному рівні, викладена виваженою науковою мовою, висновки ґрунтуються на результатах проведеного дослідження, які є достатньо аргументованими та доказовими.

Дисертація Греня Т.Я. на тему “Удосконалення управлінських механізмів реалізації політики соціального захисту на регіональному рівні” відповідає вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії та заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 “Публічне управління та адміністрування”.

Рецензент:

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри регіонального та місцевого
розвитку Навчально-наукового інституту
адміністрування, державного управління та
професійного розвитку Національного
університету «Львівська політехніка»

Катерина БЛІЩУК

Підпис Бліщук К. М. засвідчую

Вчений секретар
Національного університету «Львівська політехніка»
кандидат технічних наук, доцент

Роман БРИЛИНСЬКИЙ